SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1069

av Terje Skaarnes (SD)

Enbart svenskt medborgarskap för riksdagsledamöter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag till grundlagsändring som innebär att riksdagsledamöter endast får ha svenskt medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En svensk medborgare som också har medborgarskap i ett annat land kan i dag väljas till riksdagen. Något krav på enbart svenskt medborgarskap finns inte. Den som stiftar Sveriges lagar och beslutar om statens budget bör dock bara ha band till Sverige genom medborgarskap. Därför bör kraven för riksdagsuppdraget ändras.

Medborgarskapet innebär ett formellt band mellan en person och en stat. När Sveriges och en annan stats intressen står mot varandra ska en riksdagsledamot företräda Sverige. Min bedömning är att det ansvaret är oförenligt med att samtidigt genom medborgarskap tillhöra den andra staten. Sveriges folkvalda lagstiftare bör stå fria från sådana band till andra stater. Det är ett politiskt ställningstagande om kraven för uppdraget, inte ett påstående om att personer med dubbelt medborgarskap är illojala.

Öppenhet om andra medborgarskap ger väljarna information men lämnar banden till den andra staten kvar. En bedömning av varje persons lojalitet gör inte heller att det andra medborgarskapet upphör. När syftet är att undvika själva bandet räcker därför varken öppenhet eller individuella bedömningar. Samma krav för uppdraget ska gälla alla riksdagsledamöter, oavsett vilket annat land de är medborgare i eller vilken politisk uppfattning de har.

Redan i dag är svenskt medborgarskap ett krav för att vara riksdagsledamot. Enligt 3 kap. 4 § regeringsformen är valbarheten knuten till villkoren för rösträtt. Ett krav på enbart svenskt medborgarskap begränsar ytterligare vilka personer väljarna får välja. Väljarnas frihet väger tungt. För just uppdraget att utöva Sveriges lagstiftande makt bör ändå kravet på att endast ha svenskt medborgarskap väga tyngre.

SD har tidigare föreslagit krav på enbart svenskt medborgarskap för statsministern, statsråd och riksdagsledamöter i motion 2025/26:193. Motionen avslogs. Denna motion avgränsar kravet till riksdagsledamöter och begär uttryckligen ett förslag till grundlagsändring av villkoren för uppdraget. Tyngdpunkten ligger på det formella bandet till en annan stat och varför det bör vara oförenligt med att vara svensk lagstiftare. Frågan bör därför prövas på nytt med denna avgränsning.

Regeringen ska ta fram den grundlagsändring som krävs för att endast svenska medborgare utan andra medborgarskap ska få vara riksdagsledamöter. Grundlagsändring kräver två likalydande beslut med ett riksdagsval emellan. Den processen tar tid och arbetet bör därför påbörjas utan dröjsmål.

Terje Skaarnes (SD)